

УДК 342.9

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Світлана МАТЧУК,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ

Людмила САВРАНЧУК,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена дослідженню проблематики адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України як суб'єкта гарантування публічної безпеки і порядку. Аналіз адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України як суб'єкта гарантування публічної безпеки і порядку проведений з урахуванням нових ідей і тенденцій розвитку суспільних відносин у цій сфері, допоможе визначити напрями вдосконалення чинного законодавства з метою підвищення ефективності діяльності поліції України.

Ключові слова: Національна поліція, адміністративно-правове регулювання, публічна безпека і порядок, адміністративне затримання.

WAYS TO IMPROVE ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Svitlana MATCHUK,

Candidate of Law Sciences,
Associate Professor of the Department of Public Administration and Administration
of National Academy of Internal Affairs

Lyudmyla SAVRANCHUK,

Candidate of Law Sciences,
Associate Professor of the Department of Public Administration and Administration
of National Academy of Internal Affairs

SUMMARY

The article is devoted to the study of problems of administrative and legal regulation of the activity of the National Police of Ukraine as a subject of ensuring public security and order. The analysis of the administrative and legal regulation of the activity of the National Police of Ukraine as a subject of ensuring public security and order, carried out in the light of new ideas and tendencies of development of public relations in this sphere, will help to identify directions of improvement of the current legislation in order to increase the efficiency of the activity of the police of Ukraine.

Key words: National police, administrative regulation, public security and order, administrative detention.

Постановка проблеми. Одним із найважливіших показників сформованості демократичної та правової держави є встановлення режиму публічної безпеки та порядку. Гарантування публічної безпеки та порядку в державі має велике значення для демократичного та суспільного розвитку, формування громадянського суспільства та його інститутів. Діяльність у цій сфері є одним із різновидів державної управлінської діяльності, яка здійснюється органами публічної адміністрації, від ефективності здійснення якої залежать стан захищеності життєво важливих особистих, суспільних та державних інтересів, рівень добробуту населення тощо.

Одним із суб'єктів гарантування публічної безпеки і порядку в Україні виступає Національна поліція України. Даний орган є молодим та відповідно до розвитку сучасного українського суспільства зазнає і потребує постійних змін і вдосконалення. Основою ефективної реалізації повноважень Національної поліції України у сфері

гарантування публічної безпеки та порядку є їх належне правове регулювання в цій сфері. В умовах реформування правоохоронних органів проблема вдосконалення адміністративного законодавства набуває особливого значення, оскільки саме у процесі становлення Національної поліції як суб'єкта гарантування публічної безпеки та порядку закладаються правові основи її адміністративно-правового регулювання.

Значимо, що питання вдосконалення адміністративного законодавства у сфері регулювання діяльності правоохоронних органів неодноразово становилось предметом дослідження вчених-адміністративістів, серед яких В.М. Бесчастний, Ю.П. Битяк, О.М. Капля, А.Т. Комзюк, М.В. Лошицький, О.П. Нагорний, П.І. Пархоменко, О.С. Проневич, В.Г. Фатхутдінов, О.Г. Циганов та багато інших. Але, незважаючи на значну увагу, яку приділяють науковці питанням адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції, проблеми ефек-

тивності гарантування Національною поліцією України публічної безпеки і порядку досі залишаються недостатньо дослідженими та майже не вирішеними.

Метою і завданням статті є науковий аналіз проблем адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку в державі, розроблення пропозицій щодо вдосконалення діяльності правоохоронних органів із застосуванням відповідного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Натепер утворення нового правоохоронного органу в особі Національної поліції призвело до низки неточностей і необхідності врегулювання положень норм адміністративного законодавства із Законом України «Про Національну поліцію» [1]. Для з'ясування шляхів підвищення ефективності правового регулювання адміністративно-деліктного процесу за участю органів Національної поліції України необхідно визначити прогалини та суперечності в законодавстві, які спричиняють недостатню продуктивність діяльності Національної поліції України, та визначити ті практичні проблеми, які перешкоджають реалізації правових норм.

Вирішення проблеми гарантування публічної безпеки та порядку має пріоритетне значення в системі завдань, що ставляться державою перед Національною поліцією України. Однак високий рівень злочинності та низький рівень економічної стабільності в державі свідчать про те, що дана проблема вирішується неефективно. Однією з таких причин, на нашу думку, є відсутність правового закріплення чіткого визначення поняття й ознак публічної безпеки та порядку. Так, у Законі України «Про Національну поліцію» ужито нові терміни: «поліцейські послуги», «публічний порядок», «публічна безпека», однак законодавець не роз'яснює зміст цих понять [1].

Щодо цього В.Г. Фатхутдінов зазначає, що станом на 9 вересня 2015 р. в жодному чинному нормативному акті не містилося визначення поняття «публічна безпека». Тому, на думку вченого, дане питання потребує негайного розв'язання, він пропонує для цього один із таких способів: 1) внесення змін та доповнень до вже ухваленого Закону України «Про Національну поліцію», замінна невживаного в юридичній термінології на позначення державної політики у сфері громадської безпеки терміна «публічна безпека» на термін «громадська безпека»; 2) внесення змін та доповнень в існуючий масив нормативно-правових актів (понад 5 000), а також визначення даного поняття через доповнення Закону України «Про Національну поліцію» відповідною статтею щодо визначення термінів [2]. Причому сам науковець вказує на помилковість законодавчої техніки, через що зроблено невдалу спробу уведення в науковий обіг поняття «державна політика у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку», яке не має жодного наукового обґрунтування, не може бути визнано легітимним ані з позицій коректності наукового формулювання, ані з позицій правозастосування, загалом суперечить правовій концепції [2].

Значимо, що думка науковця має сенс та є обґрунтованою з позиції аналізу положень виключно внутрішньо-національного законодавства. Також зауважимо, що цілеспрямований курс України на інтеграцію до Євросоюзу зумовлює необхідність урахування положень міжнародного законодавства.

Так, у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод одночасно вживаються терміни «публічний» і «громадський». Зокрема, у ч. 2 ст. 9 зазначається, що свобода сповідувати свою релігію або переконання підлягає лише таким обмеженням, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах громадської безпеки, для охорони публічного порядку, здо-

ров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. У ч. 2 ст. 10 ідеться про те, що здійснення громадянами свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки [3].

Що ж стосується законодавчих актів деяких країн Європейського Союзу, то в Законі «Про завдання і повноваження Баварської державної поліції» визначається, що поліція має завданням здійснення захисту від загальних чи, в окремому випадку, виниклих загроз для публічної безпеки чи порядку. Закон Республіки Польща «Про поліцію» від 6 квітня 1990 р. передбачає, що поліція створюється як екіпіроване й озброєне формування, яке служить суспільству і призначене для охорони безпеки людей, а також для підтримання безпеки та публічного порядку. Закон Чеської Республіки «Про поліцію Чеської Республіки» від 17 липня 2008 р. визначає, що поліція служить суспільству, її метою є охорона безпеки осіб, майна та публічного порядку. Закон Республіки Словенія «Про поліцію» від 1998 р. передбачає, що одним із завдань поліції є підтримання публічного порядку [4, с. 59, 358, 513, 548].

Значимо, що це пояснюється особливостями перекладу. Зокрема, в англійській та французькій мовах для означення понять «громадський», «публічний», «державний» та деяких інших уживається єдиний термін “public”, а в німецькій мові – “Öffentlichkeit” [5, с. 658; 6, с. 127]. У законодавстві Європейського Союзу та деяких держав-учасниць термінологічні конструкції «публічна безпека і порядок» та «громадська безпека і порядок» мають аналогічні значення.

Зважаючи на те, що особливістю української мови є існування двох різних смислових категорій – «громадський» та «публічний», необхідно на законодавчому рівні їх чітко розмежовувати. У «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» поняття «громадський» означає: «1) який виникає, відбувається в суспільстві або стосується суспільства, зв'язаний з ним; суспільний; 2) належний усій громаді, усьому суспільству; колективний; 3) який добровільно обслуговує різні сторони життя колективу». «Публічний» – це «прилюдний, громадський, призначений для широкого застосування» [7, с. 213]. Отже, порівнюючи значення категорій «громадський» і «публічний», можна дійти висновку, що вони загалом є тотожними, але остання з них є більш широкою та включає в себе першу.

Тому, зважаючи на вищевикладені результати дослідження, на нашу думку, необхідно внести зміни та доповнення до Закону України «Про Національну поліцію» та замінити терміни «публічна безпека» і «публічний порядок» на «громадська безпека» та «громадський порядок», оскільки вживання даних термінів недоцільне за відсутності таких категорій в інших нормативно-правових актах, зокрема в Конституції України, та дані терміни є рівнозначними.

Одним із провідних видів діяльності Національної поліції у сфері гарантування публічної безпеки і порядку є участь у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Тому наступним недоліком сучасного стану адміністративного законодавства у сфері регулювання гарантування Національною поліцією публічної безпеки і порядку є проблеми застосування норм Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Однією із проблем застосування норм КУпАП є процедура складання протоколу про адміністративне правопорушення. З аналізу положень КУпАП [8] можна зробити висновок, що протокол про адміністративне

правопорушення є головним джерелом доказу у справах про адміністративні правопорушення, на підставі якого встановлюється наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність особи в його вчиненні й інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. На такій позиції стоїть і правозастосовча практика, оскільки під час розгляду справ про адміністративні правопорушення відповідний орган (посадова особа) надають правову оцінку обставинам, викладеним у протоколі, аналізують сам протокол, у своїх постановках суди часто пишуть, що вина правопорушника підтверджується протоколом [9, с. 52].

Зазначимо, що у своїй праці М.В. Лошицький на основі узагальнення судової практики дійшов висновку про те, що працівники поліції під час складання протоколу про адміністративне правопорушення нерозбірливим почерком заповняють його, а також дуже часто не зазначають місця вчинення правопорушення та неповно або взагалі не викладають його суть; не завжди конкретизують форму вчинення правопорушення; відсутні також пояснення правопорушника та ін. [10, с. 30]. Зауваження вченого підтверджуються власним аналізом деяких судових постанов про закриття справи у справах про адміністративні правопорушення.

Отже, працівниками поліції допускаються порушення під час складання протоколів про адміністративні правопорушення, що виражаються в неякісному викладенні змісту протоколу (неграмотно, неточні та неправильні записи): невизначені кваліфікуючі ознаки об'єктивної сторони вчиненого правопорушення, немає опису предмета скоєного правопорушення тощо.

Зауважимо, що здебільшого протоколи про адміністративні правопорушення працівниками Національної поліції оформлюються належним чином. Адже важливим кроком законодавця в напрямі підвищення ефективності діяльності Національної поліції щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення стало затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції від 6 листопада 2015 р. [11], яка поетапно, крок за кроком, детально регламентує порядок складання протоколу про адміністративні правопорушення.

Окрім правильності оформлення процесуальної підстави для притягнення до адміністративної відповідальності, велике значення для підвищення ефективності діяльності Національної поліції щодо процедури притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності має чітке врегулювання нормативно-правової основи етапів даної процедури.

Так, О.П. Нагорний пропонує закріпити в КУпАП України вичерпний перелік підстав для затримання особи, підозрюваної у вчиненні адміністративного правопорушення, і викласти його в такій редакції: «Підстави для адміністративного затримання особи, підозрюваної у вчиненні адміністративного правопорушення: 1) коли ця особа захоплена під час учинення адміністративного правопорушення чи безпосередньо після його вчинення; 2) коли очевидці, зокрема і потерпілі, прямо вкажуть на дану особу як на порушника; 3) коли на підозрюваному чи на його одязі, при ньому, а також у його житлі будуть виявлені явні сліди правопорушення. За наявності інших даних, які дають підстави підозрювати особу у вчиненні адміністративного правопорушення, вона може бути затримана лише в тому випадку, якщо ця особа замірялася на втечу, чи коли вона не має постійного місця проживання, або коли не встановлена особа підозрюваного» [12, с. 15]. Дана пропозиція заслуговує на увагу та схвалення, оскільки в КУпАП визначена процедура адміністративного затримання, але не регла-

ментовані підстави й умови такого затримання. Водночас для того, щоби працівники поліції могли застосувати до правопорушника заходи впливу, зокрема і адміністративне затримання для припинення вчинення правопорушення, або ідентифікувати особу правопорушника, їм надаються спеціальні повноваження у вигляді поліцейських заходів, що передбачені Законом України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. [1].

Зазначимо, що поліцейські заходи, чи то превентивні, чи заходи примусу завжди пов'язані більшою чи меншою мірою з обмеженням особистої свободи та волі громадян. Тому, на нашу думку, дані поліцейські заходи необхідно розмістити в одному нормативно-правовому акті для того, щоби кожний громадянин та поліцейський могли розуміти, які поліцейські заходи та в яких випадках можуть бути застосовані.

Визначаючи шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, що регламентує гарантування поліцією публічної безпеки та порядку, варто взяти до уваги закордонний досвід у цій сфері, що дозволить комплексно підійти до вирішення даного завдання та передбачити можливі результати від такого впровадження.

Розглянемо на прикладі законодавство країн Європейського Союзу, що регулює поліцейську діяльність іноземних країн.

Так, відповідно до Закону «Про організацію Баварської державної поліції» (Федеративна Республіка Німеччина (далі – ФРН)), до поліції віднесено всі поліцейські сили Республіки Баварія. Ст. 3 уточнює, що кожний чиновник поліції, задіяний на службі публічної безпеки, уповноважений на виконання завдань поліції на всій території держави. У структурі поліції утворюється Служба адміністративної поліції, яка виконує центральні адміністративні завдання поліції [4, с. 57].

Повноваження поліції, зокрема і у сфері гарантування публічної безпеки і порядку в Баварській Республіці, визначені Законом «Про завдання і повноваження Баварської державної поліції». Згідно зі ст. 11, поліція може вживати заходи, необхідні для подолання наявної в конкретному випадку загрози для публічної безпеки чи порядку (загрози), якщо в інших статтях не передбачені особливі повноваження поліції. Захід у цьому розумінні поліція може, зокрема, застосувати тоді, коли це необхідно, щоб: 1) припинити чи запобігти вчиненню карних порушень, порушень порядку чи антиконституційних діянь; 2) усунути наслідки, що з'явилися через такі діяння; 3) подолати загрози чи усунути наслідки, які загрожують порушеннями чи порушують життя, здоров'я чи свободу особи чи об'єктів, збереження яких видається необхідним у публічних інтересах [4, с. 60].

Отже, законодавство про поліцію ФРН передбачає формування спеціальної служби – адміністративної поліції, яка здійснює адміністративну діяльність у цій сфері та досить детально описує повноваження поліцейських у сфері гарантування публічної безпеки і порядку (яке визнано основним званням діяльності поліції).

Сучасна поліцейська система Франції являє собою складний апарат. Більшість функцій у сфері гарантування публічної безпеки і порядку виконує жандармерія. Адміністративна поліція займається попередженням правопорушень і виконує інші профілактичні функції [13, с. 464].

Повноваження поліції Французької республіки у сфері гарантування публічної безпеки і порядку визначено Законом Франції «Про посилення безпеки і захисту свободи особи» від 1981 р. [14, с. 602]. Законодавство досить детально регламентує діяльність поліції у сфері боротьби зі злочинністю й охорони публічного порядку. Особливо це стосується реалізації функцій судової поліції – сукупності

повноважень і діяльності з констатації порушень будь-яких заборонних норм, забезпечених кримінально-правовою санкцією, збирання доказів і передачі правопорушників судовій владі [14, с. 142].

У Великобританії законодавство в досліджуваній сфері представлено Законом Сполученого Королівства «Про поліцію» від 1996 р. У діяльності британської поліції домінує функція гарантування публічної безпеки, а функції з охорони громадського порядку виконує кожний поліцейський незалежно від звання і посади [4, с. 158]. Водночас робота поліції Великобританії з охорони публічного порядку та безпеки не належить до адміністративної діяльності [15, с. 8]. Специфічною рисою діяльності поліції Великобританії є здійснення взаємодії між різними силами (службами, відділами) поліції у формі співробітництва на договірній основі [4, с. 250].

Свої особливості має функціонування поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку в Королівстві Бельгії, де поліцейське законодавство представлене низкою законів. Так, ст. 14 Закону Королівства Бельгії «Про діяльність поліції» визначено зміст діяльності органів поліції щодо гарантування публічної безпеки і порядку. Під час виконання завдань адміністративної поліції служби поліції дбають про підтримання публічного порядку, зокрема про дотримання законів і вимог поліцейських статутів, здійснюють запобігання порушенням та забезпечують захист осіб і майна. Із цією метою вони забезпечують загальний нагляд і проводять контроль у місцях, до яких вони мають доступ на законних підставах, та ін. [4, с. 119].

Отже, у Королівстві Бельгії, як і в більшості країн Європейського Союзу, утворюється спеціальний відділ поліції – адміністративна поліція, до основних завдань якої належить гарантування та підтримання публічної безпеки і порядку.

У Португальській Республіці з метою охорони публічної безпеки утворюється поліція публічної безпеки, яка функціонує відповідно до Закону «Про організацію поліції публічної безпеки» від 2007 р. Згідно зі ст. 1 цього Закону, місія поліції публічної безпеки полягає в забезпеченні демократичної законності, внутрішньої безпеки та прав громадян відповідно до Конституції і законів. Характерно, що поліція публічної безпеки підзвітна члену уряду, який відповідає за внутрішню адміністрацію, а організація цієї поліції є єдиною на всій території держави [4, с. 202]. Такий спосіб організації поліції сприяє виробленню в державі єдиного підходу у сфері охорони публічної безпеки, а також підпорядкуванню єдиним правилам її забезпечення.

Отже, поліцейське законодавство Португальської Республіки передбачає утворення розгалуженої системи поліції публічної безпеки як самостійної організації, що має єдиний центр управління, єдині повноваження та функції.

У Польщі також запроваджено централізовану модель управління поліцією [16, с. 393].

Основними завданнями поліції Польщі у сфері гарантування публічної безпеки і порядку, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону Республіки Польща «Про поліцію» від 6 квітня 1996 р., є: 1) охорона життя та здоров'я людей, а також майна від протиправних посягань, що загрожують цим благам; 2) охорона безпеки та публічного порядку, зокрема забезпечення спокою в публічних місцях, а також у засобах публічного транспорту та публічного сполучення, у дорожньому русі та на водоймах, призначених для загального користування; 3) ініціювання й організація заходів, що мають на меті запобігання вчиненню злочинів і проступків, а також криміногенним явищам, співпраця в цій галузі з органами державної влади та місцевого самоврядування, а також громадськими організаціями тощо [4, с. 358].

У Республіці Польща практикується залучення до виконання обов'язків поліції у сфері гарантування публічної безпеки і порядку різних громадських формувань, що є дієвою формою самоорганізації населення й альтернативою неконтрольованим об'єднанням громадян [16, с. 395].

Отже, на основі проведеного аналізу міжнародного законодавства у сфері регулювання діяльності поліції щодо вищезазначеного можна запропонувати утворити у складі Національної поліції адміністративну поліцію, окремим розділом закону визначити її структуру, співпрацю з іншими державними установами у сфері охорони публічного порядку та безпеки, а також закріпити її основні повноваження щодо виявлення адміністративних правопорушень, складання протоколів про адміністративні правопорушення, здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення та накладення адміністративних стягнень.

Висновки. Отже, ефективність забезпечення діяльності Національної поліції щодо надання поліцейських послуг у сфері гарантування публічної безпеки і порядку значною мірою залежить від якості адміністративного законодавства. У результаті проведеного аналізу адміністративного законодавства щодо регулювання гарантування Національною поліцією публічної безпеки і порядку нами виявлені такі недоліки: 1) відсутність на законодавчому рівні визначення категорій «поліцейські послуги», «публічний порядок» і «публічна безпека»; 2) одночасне використання понять «громадський» і «публічний» без трактування смислового значення даних категорій і пояснення спільного та відмінного; 3) відсутність спеціальних нормативно-правових актів, якими б визначались функції та повноваження Національної поліції щодо надання поліцейських послуг у сфері гарантування публічної безпеки і порядку.

Список використаної літератури:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580–VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 63. Ст. 2075.
2. Фатхутдінов В.Г. Частотність операціоналізації та контекстуальність використання терміна «публічна безпека» у Законі України «Про Національну поліцію України». *Глобальна організація Союзнницького лідерства*. 2015. URL: <http://goal-int.org/chastotnist-operacionalizacii-ta-kontekstualnist-vikoristannya-terminu-publiczna-bezpeka-v-zakoni-ukraini-pro-nacionalnu-policiyu-ukraini/>.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : міжнародний документ Ради Європи від 4 листопада 1950 р. *Офіційний вісник України*. 1998. № № 13, 32. Ст. 270.
4. Банчук О.А. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство. Київ : Москаленко О.М., 2013. 588 с. URL: <http://pravo.org.ua/img/books/files/status-policii-banchuk-2013.pdf>.
5. Англо-український та українсько-англійський словник / за ред. Н.В. Щербакової. Київ : Фолио, 2008. 795 с.
6. Англійсько-французько-німецько-український словник термінології Європейського Союзу / за ред. В. Єрмоленка. Київ : К.І.С., 2007. 226 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250 000 сл. / уклад. та голов. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. VIII, 1728 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe>.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073–X. *Відомості Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки*. 1984. Дод. до № 51. Ст. 1122.
9. Пархоменко П.І. Особливості протоколу про адміністративне правопорушення у справах про адміністративну від-

повідальність за керування транспортними засобами. *Вісник Академії адвокатури України*. 2013. № 2 (27). С. 51–56.

10. Лошицький М.В. Актуальні питання вдосконалення законодавства з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення органами внутрішніх справ. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2015. № 2. С. 27–38.

11. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2015 р. № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Ст. 3405.

12. Нагорний О.П. Законність в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ та шляхи її удосконалення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2003. 22 с.

13. Соболев С.Ю. Досвід організації та діяльності поліції провідних країн Європи. Форум права. 2010. № 2. С. 461–466.

14. Білоконь М.В. Державне управління у сфері охорони громадського порядку : монографія. Харків : НУВС, 2004. 700 с.

15. Заросило В.О. Порівняльний аналіз адміністративної діяльності міліції України та поліції зарубіжних країн (Великобританії, Канади, США та Франції) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2002. 21 с.

16. Проневич О.С. Організаційно-правові засади діяльності поліції (міліції) Німеччини, Польщі та України: порівняль-

но-правовий аналіз : дис. ... док. юрид. наук. Харків, 2011. 445 с.

ДОВІДКА ПРО АВТОРІВ

Матчук Світлана Василівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ;

Савранчук Людмила Леонідівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Matchuk Svitlana Vasylivna – Candidate of Law Sciences, Associate Professor of the Department of Public Administration and Administration of National Academy of Internal Affairs

svama@ukr.net

Savranchuk Lyudmyla Leonidivna – Candidate of Law Sciences, Associate Professor of the Department of Public Administration and Administration of National Academy of Internal Affairs

savranchuk@i.ua